

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

דער בליק פון א גדול - ג

ויצא תשע"ט

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשע"ט

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות

נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

האי גברא רבא יקירא, חוב"ט

הרה"ג רבי שמעון גאלדבערגער שליט"א

ר"מ בישיבה דמאנסי

בן אבד"ק מעדיער שליט"א, חתן ראש הכולל פאפא-מאנסי שליט"א

אחותנו של רבי שליט"א

לרגל שמחת הבר מצוה של בניו המופלגים בתוי"ש

פנחס אשר ני"ו

משה ני"ו

יזכה בע"ה לרוות הרבה תענוג ונחת

דער בליק פון א גדול - ג

פניני "נועם שיח"

אנו מתפללים כל יום ב"אהבה רבה" ואומרים "והאר עינינו בתורתך". בפשטות, כוונת התפילה הוא, שהקב"ה יאיר עינינו בתורתו ונזכה להבין את מה שאנו לומדים, אך פעם המליץ כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א ופירש, "והאר עינינו בתורתך" – שהקב"ה יזכנו לראות כל דבר "מיט א תורה'דיגע בליק"...

בפסוק (תהלים ל"ג, י"ח) נאמר: עין ה' אל יראיו, וכוונת הכתוב הוא, שיש "עין מיוחד" – דהיינו – "עקסטערע בליק" לירא ה', שהוא "הימלישער בליק", כי הגדולים יראי ה', הם רואים כל דבר ודבר באופן מיוחד, מתוך הסייעתא דשמיא העצומה להם הם זוכים על כל צעד ושעל, ולכן מצוה לשמוע דברי חכמים, כי להם הבליק המיוחד השמורה ועומדת ליראי ה'!...

בפסוק נאמר (שמות ו', ג'): וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב, וכתב רש"י (שם) "וארא, אל האבות" – איתא בספה"ק, שהפסוק ללמדנו בא, שהאדם צריך לראות ולהתבונן במעשה האבות – איך הם הסתכלו על כל דבר – מה היה ה"בליק" שלהם

על כל צד ושעל, להתחשב עם דעתם ולשמוע את חוות דעתם על הכל וללכת לאורם, ולא לחשוב שהוא יותר פיקח מהם – כי אמנם יכול להיות שבפקחות הוא אולי כן יותר פיקח, אבל ה"בליק" שיש להגדולים, הוא ראייה אחרת מאשר לאדם פשוט באשר הוא, כי הם רואים כל דבר בראיה פנימית והם מטיבים לראות את הנולד, והם יודעים באמת מה טוב ומה לא טוב, ולכן צריכים תמיד להיוועץ עמם ולקיים את דבריהם בלא עוררין ופקפוק, ואז יהא בטוח שישרה הברכה וההצלחה בכל מעשה ידיו – כי בליק של 'גדול' – זה בליק אחר לגמרי...

סיפר לי הרה"ח ר' משה יהושע קליין שליט"א מזקני וחשובי חסידי ראחמיסטריווקא, שלפני שנים נתאכסן אצלו מרן גאב"ד קוממיות זצ"ל, וסיפר לו סיפור נפלא, וכך סיפר לו:

לפני הרבה שנים הוצרכו בארץ ישראל לגשמים, כאשר כמה וכמה שנים היו בצורות וכדו', ולא היה כל כך הרבה גשם, ולכן – מספר גאב"ד קוממיות – הוא נסע בז' חשון לבני ברק, להתפלל תפילת ערבית במחיצת מרן הגה"ק ה"חזון איש" זצ"ל, כדי שבעת שהוא מתחיל להתפלל בפעם הראשונה על הגשמים, ולבקש "ותן טל ומטר לברכה", יתפלל בכוונה רב על ענין הגשמים.

לאחר התפילה אמר לו ה"חזון איש", שכל השנים בשהותו בחוץ לארץ, היתה לו מורת רוח מכך שהוא צריך להשתמש עם הלוח של הגויים לידע מתי להתחיל לבקש "ותן טל ומטר לברכה" (שהרי בחו"ל מתחילים לומר "ותן טל ומטר" ביום ס' לתקופה, וזה תלוי לפי מנין הגויים, ראה שו"ע או"ח סי' קי"ז ס"א) – "איך האב זיי נישט

פארגינט" – אמנם כעת שהוא בארץ ישראל, הוא נהנה שהוא משתמש עם הלוח היהודי – ז' חשון – להתחיל לומר ותן טל ומטר.

והוסיף גאב"ד קוממיות, שמאז שמע את הדברים הנ"ל יוצאים מפני ה"חזון איש", נהג הוא בעצמו, שכל אימת ששהה בז' חשון בחוץ לארץ, אז הגם שיש מחלוקת בין הפוסקים איך ינהג בן ארץ ישראל השוהה בחוץ לארץ בז' חשון, אם יתחיל לומר "ותן טל ומטר" כמנהג בני ארץ ישראל, או ימשיך לומר "ותן ברכה" כאנשי חוץ לארץ, מ"מ לאחר הדברים שאמר לו ה"חזון איש", היה הוא מתחיל לומר מז' חשון "ותן טל ומטר לברכה" גם בחוץ לארץ.

פעם אחת כשהלך הרה"ק מרוז'ין זי"ע בדרכו, הגיעו על אחד ההרים הגבוהים, ובתוך כדי הילוכם למעלה, פנה משמשו ואמר להרה"ק, שכעת שנמצאים על הר גבוה, הרי אנו קרובים יותר אל כסא הכבוד, אז הוא מבקש שהרבי יביא את המשיח משם... מיד פנה אליו הרה"ק ואמר לו "ממעמקים קראתיך ה'..."

הגאון רבי אליהו דסלר זצ"ל הביא מהגאון רבי שמחה זיסל מקעלם זצ"ל דבר נורא: הנה כל מעשה המגילה נמשך על פני תשע שנים, ואדם רגיל לא היה מצליח לקשר בין המעשה שאכלו ישראל מסעודת אחשוורוש לבין גזירת המן שהיתה תשע שנים אחרי כן, אולם מרדכי במדרגתו הביט למרחוק וראה כי הכל ענין אחד, וזה תלוי בזה, ועורר את ישראל לתשובה על אותו החטא ובכך נושעו.

רואים מזה, כי גדולי ישראל עיניהם צופים למרחוק, ובכוחם לראות את אשר נסתר מאתנו, מידת אמונת חכמים מחייבת את התבטלותנו למולם.

ידוע מה שכתב הסמ"ע (חו"מ סי' ג' ס"ק י"ג), שדעת תורה הוא היפך מדעת בעלי בתים. ומיתאמרא משמיה דהגאון הצדיק רבי ישראל סלנטר זצ"ל, שאמר משל נמרץ לשבר את האוזן, להמחיש את ההבדל בין דעת תורה לדעת בעלי בתים, וכך אמר:

השכל של האדם הפשוט אומר שעל ילדיו הקטנים – אחראי הוא – עליו מוטל לחנך את בניו וכן חייב הוא לשמור עליהם שלא יזיקו, ועל כן כשהקטנים מזיקים ההורים חייבים לשלם, כיון שלא עשו את המוטל עליהם, אבל כשיש לאדם בעלי חיים, אין הוא יכול לקבל על עצמו אחריותם, וכי אפשר לשמור על בעלי חיים? על כן צריך הוא – לדעתו – להיפטר מחיוב נזקיהם, זוהי דעת בעלי בתים, אבל דעת תורה אומרת להיפך, על נזקי ממונו אדם חייב ועל נזקי בניו הקטנים פטור, שכן חרש שוטה וקטן פגיעתן רעה ואי אפשר לחייבו עליהם...

מיתאמרא משמיה דהרה"ק הרבי רבי בונם מפשיסחא זי"ע אימרא חריפה, דהנה ידוע שבכל דבר יש "דין" ויש "לפנים משורת הדין", וממילא כשנאמר בפסוק (ויקרא כ"ה, י"ז): ולא תונו איש את עמיתו – שאסור לאנות את השני, הרי זהו ה"דין", ומה הוא מידת

ה"לפנים משורת הדין" – היינו שלא יאנה האדם את עצמו –
 "מ'זאל זיך אליין נישט אפנארן"...

אל הגאון הצדיק רבי משה אריה פריינד זצ"ל גאב"ד העדה
 החרדית, ניגש פעם אדם אחד, והתפאר בפניו שהוא טורח כל יום
 והולך מברית מילה לברית מילה, כי ידוע שההשתתפות בברית
 מילה היא סגולה לכפרת עוונות, ולכן הוא טורח כל כך כדי לזכות
 לכפרת עוונותיו. אמר לו רבי משה אריה "יש לי סגולה עבורך
 לזכות לכפרת עוונות, גם מבלי לטרוח לצאת מן הבית ולהסתובב
 ממקום למקום – אתה יכול להישאר בביתך ולעשות תשובה"...

הגאון האדיר רבי חיים קניבסקי שליט"א שאל פעם את
 מקורביו, אם הם יודעים מי היה הסנדק שלו בעת הברית, והמשיך
 ואמר להם, שאביו הגה"ק מרן הסטייפלר זצ"ל הוא בעצמו היה
 הסנדק – והמשיך לספר דבר נפלא – שהברית שלו התקיימה עוד
 בחוץ לארץ, ולכבוד הברית התקבצו ובאו להם הרבה גדולי תורה,
 וביניהם הגאון האדיר בעל "תורה תמימה" זצ"ל, והסטייפלר פחד
 מאוד שבאיזה אופן שינהג ויכבד מי שהוא בסנדקאות, יש מן
 הגדולים שיכולים להיפגע מכך שהוא לא מכבד אותם בהכיבוד
 הזה, ולכן החליט לקחת את הסנדקאות לעצמו כדי שאף אחד
 מהגדולים לא יפגע בגללו...

בספר "עובדות והנהגות לבית בריסק" (ח"א עמ' צ"ט) הביא, שהיה אדם אחד שהיה נוהג לעשות קידוש בליל שבת בהתרגשות גדולה, בכוונה עצומה, ומתוך דביקות נוראה וכו'. כשהגיעו הדברים למרן הגרי"ז זצ"ל, אמר "הנה מהקידוש שעושה אינו ראיה למעלתו האמיתית, ברצוני לראות איך הוא מברך את ברכת אשר יצר..."

בקרית וויז'ניץ בבני ברק מתגורר אדם חשוב ונעלה, ה"ה הגה"ח ר' חיים שכטר שליט"א – שיש לו חוקה מידי שבת בשבתו להשמיע דברי תורה ב"מיטאג טיש" של מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א – על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק. במקורו היו אבותיו מחסידי מונקאטש, אך לימים, כשעלה אביו לארץ ישראל, התחיל אביו להסתופף בחסידות גור, ואז נעשה גם ר' חיים לחסיד גור, אמנם כעת הוא מתגורר בקרית וויז'ניץ בני ברק, והוא מסתופף הרבה בצל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א.

מספר ר' חיים, שמאז ילדותו הוא זוכר שתמיד דיברו בביתו את ה"אונגערישע שפראך", שצריכים להיות "ערליכער איד", אך משהתחיל להסתופף בגור, שמע זמירות חדשות, שצריכים להיות "עובד" – "עבודת אכילה", "עבודת הקדושה" וכדומה – ותמיד היה מרגיש שחסר לו משהו, כי מאז לא שמע עוד שצריכים להיות "ערליכער איד"...

פעם אחת ביום הפורים, נכנס ר' חיים בקודש פנימה אל הגה"ק מרן בעל ה"ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע, והוא שאל את הרבי "איך זוכים להיות 'ערליכער איד'", והרבי השיב לו 'הימליש'ע

תשובה' – שרק הוא הבין את עומקה – וכך אמר הרבי "אז מ'איז
אן עובד, איז מען אן ערליכער איד"...

ועוד סיפר הגה"ח ר' חיים שכטר שליט"א, שפעם שאל את
מרון האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א "ווי אזוי ווערט מען אן ערליכער
איד?" והשיב לו הרבי שליט"א "אז מ'איז משמח אידישע קינדער,
איז מען אן ערליכער איד"...

פעם בעת עריכת ה"סדר" אצל כ"ק האדמו"ר בעל "צמח צדק"
מליובאוויטש זי"ע, כשהגיעו ל"יחץ", עמד אחד החסידים והחל
"למדוד" את שני החצאים של המצה לדעת מי "גדול" יותר ולהניחו
לאפיקומן, כשהבחין הרבי במעשהו, אמר לו: "גדול, שאי אפשר
לדעת שהוא גדול אלא על ידי מדידה, הקטן גדול ממנו"...

מספרים, שיהודי אחד התאונן בפני הרה"ק רבי שלומק'ה
מזוועהיל זי"ע, שבעוד בנו היו קטנים נהג לקרוא עיתונים בשולחן
השבת, ועכשיו שבנו גדלו, למען חינוכם הטהור הוא התחיל לעיין
בחומש, אך הוא מרגיש שזה ממש "שלא לשמה", למשמע דבריו
הגיב הרבי: זה ממש כולו "לשמה" – לשם חינוך הבנים!...

סיפר המגיד המפורסם הרב פסח קראהן שליט"א שפעם אחת התארח אצלו לליל הסדר המגיד הירושלמי המפורסם הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל, וכמובן שרבי שלום ניהל את הסדר ביד רמה. באותו סדר השתתפה גם אמו של רבי פסח, לאחר שאביו כבר לא היה בין החיים רח"ל – וכן בניו ובנותיו. רבי שלום שבדרון היה כל השנים מקפיד מאוד לאכול את האפיקומן קודם חצות, ומעולם לא איחר לאכול לאחר חצות, ולכן ר' פסח שידע על מנהגו זה האיץ בבניו ובנותיו שרצו לומר דברי תורה שימהרו מאוד כדי שיוכלו לאכול את האפיקומן בזמן. ברם רבי שלום עצר בעדו כל הזמן, ואמר לו "למה אתה ממהר, תן להם לומר את מה שרוצים, ולשיר כמה שרוצים"...

כשקרב זמן חצות התחילו שולחן עורך, ור' פסח שהבין שנשאר רק זמן קצר מאוד לחצות, האיץ בבני ביתו שיביאו הכל לסעודה מיד ויזדרזו מאוד כדי שיוכלו להספיק לאכול את האפיקומן קודם חצות, אך רבי שלום עצר בעדו שוב ושוב, ושאל את הבני בית מי יש לו עוד איזה סיפור או איזה שיר, וכך שמע בנועם ובניחותא את כל התורות של הילדים, ואת האפיקומן כבר אכלו זמן רב לאחר חצות...

כשגמרו את הסדר ובני הבית עלו על יצועם, נשאר רק ר' פסח ורבי שלום לבדם, אז שאל ר' פסח את רבי שלום שאינו מבין את הנהגתו, והלא כל השנים הוא מחמיר מאוד שלא לאכול את האפיקומן לאחר חצות, ולמה לא הניח לו שיזדרז ויוכלו לאכול את האפיקומן בזמן קודם חצות. השיב לו רבי שלום: הלא אמך האלמנה השתתפה כאן בליל הסדר – אמך אין לה כבר בעל ל"ע – וכל הנחת שלה הוא לשמוע את נכדיה מספרים ומזמרים, והנה

מצות אכילת אפיקומן לפני חצות הוא דרבנן, ואילו שלא לצער אלמנה זה הוא מצוה מדאורייתא...

פעם נתווכחו ביניהם כמה חסידים של כ"ק מרן בעל ה"נתיבות שלום" זי"ע מסלונים מתי הזמן של "קבלת התורה" ביום טוב שבועות, אחד אמר מיד בתחילת הלילה, והשני אמר בלילה בעת שאומרים תיקון ליל שבועות, ואחד אמר כשקורין בתורה בתפילת שחרית, כששמע הרבי את הויכוח, נענה ואמר אני אומר לכם מתי הוא זמן קבלת התורה, כשיהודי מקבל על עצמו איזה קבלה טובה, אז הוא זמן קבלת התורה...

מסופר על הרה"ק רבי רפאל מבארשיד זי"ע"א שאמר: איזה חסד עשה עמנו הקב"ה שאסר לנו את הגאווה, תארו לעצמכם, לו היתה קיימת מצוה להתגאות, איך אפשר לקיים מצוה שכזו?...

פעם שאל הרב אריה לייב בנו של הגה"ק ה"חפץ חיים" זי"ע"א את אביו, מה ניתן להשיב לאותם האנשים הטוענים, כי אין ראוי לתת צדקה אלא רק לחולים ומסכנים אשר אינם מסוגלים לעבוד, אבל לאותם שאינם עובדים בגלל הזנחה ועצלות, למה יחיו על חשבון הזולת, ועל חשבון עמלם וזיעתם של אחרים? השיבו ה"חפץ חיים": חכמינו אומרים, ארבעים יום קודם יצירת הוולד

מכריזים על האדם אם יהיה עני או עשיר. ובהתאם להכרזה ולגורל שהוכרו עליו, כך בדיוק נותנים לו כשרונות או טבע המידות. לאדם שנגזר עליו להיות עשיר, נותנים לו עם העשירות גם מלוא חפניים זריזות ומרץ, כדי שיוכל לצבור הון ועשירות שנגזרו לו. אבל מי שנגזר עליו להיות עני רח"ל, הרי שיחד עם העוני נותנים לו מהשמים גם כבדות באבריו ועצלות בחושייו. אדם זה בגין עצלותו, מעדיף לאכול לחם יבש ולחיות בדוחק, ובלבד שלא יצטרך לעבוד קשה עבור פרנסתו. ואם כן מה לנו כי נלין על אותם עניים שעצלותם נובעת כביכול מקללת אלקים ולא ברוע לבם? אין ספק איפוא, כי מחוייבים אנו לעזור להם.

מסופר על הגאון האדיר רבי אלחנן ווסרמן זצ"ל, שמעולם לא לבש נעליים עם שרוכים [בענדלעך], באמרו, כי לנעול את הבענדלעך הוא ביטול הזמן...

מסופר על הגאון האדיר רבי משה פיינשטיין זצ"ל שבזקנותו שסבל על רגליו, הוצרך ללבוש מנעלים מיוחדים שלא היה בהם שרוכים [בענדלעך], והתאונן רבי משה על כך באמרו, שכואב לו, שבזקנותו לא יוכל לקיים את המצוה לקשור את השרוכים של רגל שמאל תחילה...

תפילה בהידור שאינה טבולה בדיבור

אדם כפרי עם הארץ עלה לגדולה ונעשה עשיר גדול, חשק בבחור מיוחד כחתן לבתו. הוא ניגש לראש הישיבה בעיר הסמוכה וביקש שיציע לו בחור בן תורה ולמדן. עבור בתו. החתן יוכל כמובן לשבת וללמוד שנים ארוכות ולהתעלות בלימוד, כל מחסוריו על חותנו. ואכן ראש הישיבה נענה לבקשתו ובחר עבורו בחור מיוחד במינו. לקראת חג הסוכות הפציר החתן בחותנו לרכוש עבורו אתרוג מהודר. מה לא עושים עבור חתן כה חשוב, שמקדיש את כל עתותיו לתורה ולקיום מצוות? רכש החותן את היפה שבאתרוגים בסכום של 300 רובל כסף. ידיד נפשו של החותן רצה גם הוא להפתיע את חתנו באתרוג יקר, אך דא עקא, בידי המוכר נשארו רק אתרוגים זולים יותר. ראה הראשון בצרת ידידו והציע הצעה נדיבה, שיש בה מסירות נפש: נחצה את האתרוג המהודר לשניים, וכך נוכל שנינו להעניק לחתנינו מחצית אתרוג מהודר לכל אחד מהם. וכך בלב שמח גם על מילוי בקשת החתן וגם על המצווה שעשה עם ידידו, הגיש החותן לחתנו בקופסה יפה את מחצית האתרוג המהודר.

והנמשל: גם התפילה המהודרת ביותר, כשהיא מלווה בדיבורים, היא חצויה.

מעובד מתוך "נועם שיח"

מכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

בשורה טובה תדשן עצם

בשמחה רבה הננו להודיע, אשר בחסדי השי"ת זכינו,
שניתן לשמוע את שיעורי ושיחות הרב שליט"א במערכת
"קול הלשון"

03-617-1111 3 - אידיש; 4 - מוסר וחסידות, 55 - שם הרב \ 3 - הלכה, 147 - שם הרב

718-521-5231 3 - אידיש; 4 - מוסר וחסידות, 36 - שם הרב \ 3 - הלכה, 31 - שם הרב

או *8 - ולומר את שם הרב

www.kolhalashon.com

הרב שלמה זלמן פרידמן - אב"ד סאנטוב

Rav Shlomo Zalman Friedman – Santover Rov

ובעז"ה מפעם לפעם יוסיפו את שאר השיעורים
והשיחות - חדשים וגם ישנים - לטובת כולם.

וכאן המקום להודות להנהלת מערכת "קול הלשון"
העומדים לימיננו בכל צעד ושעל, ומסדרים הכל עצהיו"ט

בברכת להגדיל תורה ולהאדירה

הנהלת המכון

יום חמישי כ"ג חשוון תשע"ג | דף היומי בבלי מנחות פג.
 דף היומי בהלכה: סימן של"א מסעיף ה' עד סעיף ז'.
 מספרו שפת המים פרק ה' מ"אכל כבר אמרו' עד 'ותוואת במקח ומכר'.
 קנין חכמה הלמוד השבועי: סיולת ישרים פרק כ"ז עד סוף הספר.

הסיפור היומי

**פעם שמע זה שישב סמוך לרבי,
 שבחור אחד ניגש לרבי לומר את הפשעטיל, אך במקום זאת
 החל לומר "קפיטל תהלים"! - והרבי נענע בראשו כרגיל כמו
 שעושה לכל הבחורים שאומרים לפניו את הפשעטיל. הוא
 התפלא מאוד על כך...**

ההסכם של האדמו"ר עם בחור הבר-מצווה...

כמובן שהוא התפלא מאוד על הדבר המור הזה, שבחור בר מצוה יש להרבי להגיד לו קפיטל תהלים במקום להגיד לו פשעטיל, ולאור הפליאה העצומה החל לחפש אחר הבחור, וכשמצאו שאלו: אני שמעתי שאתה אמרת להרבי קפיטל תהלים - הגד נא - מה זה ועל מה זה!!
 אמר לו הבחור: אומר לך את האמת - באמצע השבוע נכנסתי אל הרבי, ואמרת לי שאני מפתח שבעת שאגש אליו בליל שב"ק, שמא מרוב ההתרגשות אשכח את הפשעטיל מה שיש לי לומר, אז מה אעשה. אמר לי הרבי, שכשאעבור לפניו, אגיד לו קפיטל תהלים במקום הפשעטיל, ואף אחד לא יתפוס... - וכן נהגתי באמת - וכפי שראית הרבי עשה אותן תנועות כמו שהוא עושה לכל בחור כשמוע את הפשעטיל שלו...

אצל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - ע"ר ישאל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק - נהוג, שבלי שבת קודש בעת עריכת השולחן ינגשים אל הרבי כל הבחורים המגיעים לעול התורה והמצוות באותו שבוע, ואומרים להרבי את הפשעטיל שהרינו לכבוד הרב מצוה, והרבי מנענע בראשו לאות הבנה בהאמה, הגם שלפעמים הבחור אומר את הפשעטיל ל"כ בלחש, עד שבקושי גדול אפשר לשמוע את מה שהוא אומר - ואח"כ נותן לבחורים איזה פיר, והחסידים מתחילים לשר "וראה נביא".
 פעם שמע זה שישב על יד הרבי, שבחור אחד ניגש להרבי להגיד את הפשעטיל, והחל לומר "קפיטל תהלים"! - והרבי נענע בראשו כרגיל כמו שעושה לכל הבחורים שאומרים לפניו את הפשעטיל, וכשגמר להגיד את הקפיטל תהלים, נתן לו הרבי פיר.

(נעם סיה)

דברים ספורים

"והטלית יפרוש כנמיו" - רווח נקי בשמירת הדיבור בתפילה

מעשה נפלא ביהודי אחד, שקרב ובה מועד הניעו למצוות של בנו. נכנס עם בנו אצל הרב"ק רבי משה מסווראן ז"ל, וביקש ממנו ברכה עבור בנו, וזו ציווה הרבי לבחור חתן הרב מצוה, שיקבל על עצמו בקבלה גמורה וזוקקה שלעולם לא ישיח שיחת חולין עם התפילין שלו, והבחור קיבל על עצמו.
 כשגדל הנער וזכה לבוא בבית הנישואין, נכנס שוב אצל הרבי מסווראן ז"ל לקבל ברכה, והרבי הורה לו שיקבל על עצמו בקבלה גמורה שלא ישיח שיחת חולין עם הטלית שלו - והיינו - גם בשבתות וימים טובים שאין לובשים התפילין, ורק מעוטפים עם הטלית, גם אז לא ישיח בעת התפילה, והיהודי קיבל על עצמו.

וזה לפקודת ימו של האדם, כשנקרא בסוף ימיו ושנותיו לבית דין של מעלה, החלו שם לשאול אותו את כל השאלות ששואלים כל אדם בהגיעו לשם לאחר אריכות ימיו ושנותיו, וכמו שאמרו חז"ל (פס' שבת דף ל"א ע"א): נשאלת ונתת באמונה, קבעת עתים לתורה וכו', והיהודי שתק ולא ענה, ושאלו אותו למה הוא לא ענה, הוא הראה על הטלית שלו, שיבינו שאיננו יכול לדבר בעוד הוא עטוף בטליתו. כששמעו דיניי הבית דין של מעלה את טענותיו, אמרו לו שאין כזה דבר, כאן זה בית דין של מעלה, ואם שואלים אותך דבר אתה חייב לענות! אך הוא לא פצה פיו, והראה כי כל עוד הוא מעוטף בטליתו איננו יכול לדבר כלל וכלל, ונעשה רעש בשמים, ופסקו שאם הקפיד על זה כל ימיו, אז הצדק עמו. החלו הדיינים לפשפש במעשיו כל שנותיו עלי אדמות, ומשמצאו שאכן היהודי שמר את קבלתו בתוקף ולא דיבר מעולם עם הטלית שלו, פסקו שהוא זכאי לגארי ונקבע מקומו בגן עדן...

ומסר השכל גדול ונורא למקבל על עצמו לשתוק לגמרי בשעת התפילות שנכלל גם הוא בסגולה נפלאה זאת לעתיד לבוא.

סיפור זה נשמע מפי מ"ק אדמו"ר מוויז'ניץ - מאנשי של"א סמקורא שלישיית פ"ר בלק תשע"ח, וחובב בקובץ "נעם שיה - עקב" לאב"ד מאנטוב של"א.

עס איז שוין גוט היינט...

סיפר לי הרה"ג רבי דוד צבי שנייבאלג שליט"א דומ"ץ דחסידי וויז'ניץ בירושלים, שפעם אחת זמרו אצל שולחנו הטהור של מרן הגה"ק מוויזשניץ-מאנסי זי"ע את הניגון הידוע "נאר אמונה נאר אמונה אין בורא כל העולמים, עס וועט אייך גוט זיין"... ולפתע הורה הרבי לעצור באמצע הניגון, והתחיל הרבי לספר סיפור, וכך סיפר הרבי:

אחד מזקני וחשובי חסידי וויז'ניץ הלך לשוק לסחור ולהביא צרכי מזון לביתו ומשפחתו, אך לבסוף חזר לביתו בלא שום דבר, ולשאלת זוגתו למה הוא לא הביא שום דבר, השיב שלא הצליח במסחרו. למחרת אותו היום, חזר הדבר ונשנה שוב, כאשר הוא חוזר לביתו בלא כלום. ביום השלישי אמרה לו זוגתו, שהיא רוצה ללכת ביחד עמו לשוק לסחור שיהיה להם מה לקנות לחם לפי הטף לביתם, ואמר שהוא מסכים לכך, ואכן יצא עמה ביחד.

כשהגיעו ליד השוק, הוא נכנס לביהמ"ד ללמוד, והיא הלכה לשוק לסחור ולהביא קצת טרף לביתה, אך כשעבר זמן רב וראתה שבעלה אינו מגיע, הלכה לכיוון הביהמ"ד, והשתוממה לראות את בעלה יושב ושוקד על תלמודו בהתמדה עצומה. שאלה אותו למה הוא לא מגיע אליה כדי לצאת לשוק, וענה לה בעלה "למה צריכים ללכת לשוק?" השיבה "כדי לסחור - קונים בזול ומוכרים ביוקר - וכך מרוויחים כסף". והמשיך ושאל "ואז, מה יהיה?" השיבה "אז יהיה לנו פרנסה ונוכל לקנות אוכל ודברים לילדינו", ושאל בעלה "ומה יהיה אז?" השיבה "אז יהיה טוב!" השיבה בעלה "למה צריכים לקנות ולמכור ולהביא פרנסה כדי שיהיה לנו טוב, והלא לי עכשיו כבר טוב!"...

והמשיך הרבי ואמר: כשיש אמונה, אזי עכשיו כבר טוב! וא"כ, לא נכון לשיר ולזמר "עס וועט אייך גוט זיין" - ואכן מיד שינו את הנוסח של השיר, והתחילו לזמר "נאר אמונה... עס איז שוין גוט היינט"...

סיפר לי הרה"ג רבי דוד צבי שנייבאלג שליט"א דומ"ץ דחסידי וויז'ניץ בירושלים, דהנה ידוע שכ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ זי"ע היה מרבה לעורר אודות ענין ההתגברות על תאות אכילה, ובחורי הישיבה היו שומעים ממנו הרבה שיחות מוסר אודות ענין זה. פעם אירע בישיבתו, שנתנו לאחר הסעודה להבחורים "אייס-קרים" [גלידה], ושום בחור לא אכל אותה, והטבח בישיבה - זה שהכין את האוכל - נפגע מאוד מזה שאף אחד לא אכל את מה שהכין להם, ונכנס אצל הרבי, ושח את אשר על לבו.

לאחר ששמע הרבי את דברי הטבח, מסר שיחה להבחורים, ואמר להם: תדעו, ש"אייס-קרים" לאחר הסעודה, הוא כמו "קומפוט", וזה לא נכלל בהכלל של "תאות אכילה", ורק כשנכנסים באמצע היום לחנות, וקונים לעצמם אייס-קרים - זהו "תאות אכילה"...

סיפר לי בן אחותה של הרבנית הצדקנית מוויז'ניץ שתחי', אשת חבר של מרן הגה"ק בעל "ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע, ששמע מדודתו הרבנית, שבשנת תשס"ד, ביקרה באמריקה, ונכנסה אצל גיסה מרן הגה"ק מוויזשניץ זי"ע, ואמר לה הרבי "איך בין מקנא דיין גן עדן"...

